

Rom 4, 25

25: han som ble gitt for våre overtredelser og oppreist til vår rettferdiggjørelse.

Den som skal bli frelst gjennom troen, må ikke bare tro på en allmektig Gud, men på Kristi oppstandelse fra de døde. Han må tro på evangeliet som forkynner Kristi død og oppstandelse.

Dette (v. 25) kaller Luther "et knippe som inkluderer hele den kristne tro". Derfor brukte han også denne ordlyd som overskrift på de schmalkaldiske artiklene, som grunnlag for "den første og fornemste artikkel, fra hvilken ingen kristen kan vike eller tilføye noe, om enn himmel og jord og alt annet styrtet sammen". Apostelen har forfattet dette verset med dyp ettertanke. Da er det også stor grunn til at vi bør grunne på det vi leser her.

Som allerede sagt, er dette et meget kort sammendrag av det som skjedde i Kristi forsoningsverk. Spesielt tankevekkende er det hvordan det her deles opp i klare sammenhenger: At Kristus ble gitt for våre overtredelser og oppreist til vår rettferdiggjørelse. Når anvender disse uttrykkene: "ble gitt" og "oppreist", forstår vi at med "gitt" menes gitt i døden. Men vi vet at Skriften forøvrig omtaler Kristi død som grunn for vår rettferdiggjørelse (se kap. 3: 24, 25, 5: 9, 2Kor 5: 21, Ef 1: 7, 1, Joh 1: 7), og at hans forsoningsverk dermed var fullbyrdet. Det oppfatter en jo også ved at Kristus ropte ut på korset: "det er fullbrakt!" Så må det da være grunn til å granske nøyer hva Paulus legger i dette at Kristus "ble gitt for våre overtredelser og oppreist til vår rettferdiggjørelse".

Meningen er uten tvil denne at ved sin død bar Kristus all verdens synder, som han sonet for med sitt liv. I sin oppstandelse var han som vår stedfortreder rettferdiggjort, og "førte fram en evig rettferdighet" (Dan 9: 24), liv og uforgjengelig. I sin død ble han "gjort til synd for oss", og til en "forbannelse", og forløste oss da fra syndens skyld og lovens forbannelse, fordi han tilfredsstilte den guddommelige rettferdigheten ved døden, som er syndens lønn. Men hans oppstandelse var rettferdighetens og livets seier over synden og døden, og avsluttet og beseglet dermed for alle mennesker og ånder, hans fullbyrdede forsoningsverk. Som vår stedfortreder, den andre Adam, hadde han tatt på seg å sone for våre synder, lide den straffen vi fortjente, og fullbyrde det guddommelige rettferdighetskravet. Alt dette gjorde han da han gav seg selv som et offer, og gjenløste oss med sitt blod.

Men ved sin oppstandelse har han ikke bare gitt alle mennesker et bevis på at han led og døde som Den Hellige, og Guds Sønn, for andres synder og ikke sin egen skyld. Ved oppstandelsen har han også vist at da han døde for våre synder, hadde Faderen godkjent dette som fullkommen soning. Skriften sier at han ble "levendegjort i Ånden", og "rettferdiggjort i ånd" (1Pet 3: 18, 1Tim 3: 16). Det vil si: Erklært fri fra all den skyld, straff og dom han, som menneskenes stedfortreder hadde tatt på seg - fordi vår stedfortreder så fullkomment stod i vårt sted innfor Guds dom, som om hele menneskeheten hadde gjort og lidt det han gjorde og led. For "vi har gjort det klart for oss: Når én er død for alle, så har de alle dødd" (2Kor 5: 14). Så gjelder det samme om hans oppstandelse, innfor Guds øyne var vi alle i ham. Han oppstod altså rettferdiggjort - for alle, som om vi alle skulle stått opp rettferdiggjort. Derfor er dette "navnet han skal kalles med: Herren, vår rettferdighet". Derfor har vi

vår rettferdiggjørelse, dypest sett, i Kristi oppstandelse. Det er nok dette Paulus har villet si med disse ordene, at Kristus "ble gitt for våre overtredelser og oppreist til vår rettferdiggjørelse".

Men ved sin oppstandelse trådte også Kristus inn i det uforgjengelige presteembete. Og gjennom dette tjener han alltid i vårt sted, "for Guds åsyn for vår skyld", "en rettferdig for urettferdige", slik spesielt Hebreerbrevet forkynner det. Der framstilles Kristus som "yppersteprest etter Melkisedeks vis", dvs. med "et prestedømme som ikke kan forandres, fordi han blir ved til evig tid" (Heb 7: 24). "Men", heter det i Hebr. br., "en hovedsak ved det vi her taler om, er dette: Vi har en slik yppersteprest som satte seg ved høyre side av Majestetens trone i himlene, en som gjør prestedtjeneste ved helligdommen, det sanne tabernakel". "For Kristus gikk ikke inn i en helligdom som var gjort med hender og bare er et bilde av den sanne helligdom. Han gikk inn i selve himmelen for nå å åpenbares for Guds åsyn for vår skyld" (Heb 8: 1, 2, 9: 24).

Legg merke til: "for nå å åpenbares for Guds åsyn for vår skyld". Her ser vi klart vår fullkomne rettferdighet for Guds åsyn. Men, hva er det vi hører? Er Kristus nå for Guds åsyn for vår skyld, slik at vi står der i ham som hellige og ulastelige (Ef 1: 4)? Er dette sant? Da betyr vi nok helt sikkert litt mer for Gud enn vi hadde tenkt oss -! Da må vi jo ha en fullkommen rettferdighet framfor Gud! Ja, dette at Kristus alltid lever for Faderens åsyn i vårt sted, og der, som vår yppersteprest forretter vår gudstjeneste, - det, gjentar vi, er vår fullkomne rettferdighet. Så ser vi da at vår rettferdiggjørelse på alle måter har sin bakgrunn i Kristi oppstandelse.

La oss så tenke litt over hvilken nytte vi bør ha av dette ordet om Kristi død og oppstandelse. Først og fremst burde jo mennesker som ennå lever i synden vekkes til ettertanke, bare ved å høre om hans forferdelige død, og oppstandelsens mektige budskap. "Har noen brutt Mose lov", sier apostelen, "da dør han uten barmhjertighet på to eller tre vitners ord. Hvor meget verre straff tror dere da den skal aktes verd, som har trådt Guds Sønn under føtter og foraktet paktens blod?" Den som vet, tror og bekjenner at Gud har gitt sin Sønn i døden for våre synder, men selv fortsatt lever i synden, i verdens og djevelens tjeneste, ikke tilber Sønnen, og ikke blir hans barn for hele sitt liv, han "trår Guds Sønn under føtter", og står i sannhet uten ære for Gud. "Rettferdig er den dom som rammer slike". "For dersom vi holder på og synder med vilje etter at vi har lært sannheten å kjenne, da er det ikke lenger tilbake noe offer for synder, men bare en forferdelig gru for dom, og en nidkjærhetens brann som skal fortære de gjenstridige" (Heb 10: 26-31). Tenk på dette når du på nytt vender deg til dine synder - og etterpå, når du legger deg for å sove!

Den derimot som søker frelse for sin sjel, finner her alt han trenger til liv og salighet, om han så var den mest ulykkelige synder. For la oss se nærmere på hvilken trøst vi da finner i dette bibelordet. Du har kanskje en vond samvittighet. Gamle synder begynner å våkne opp og frister deg. Nye avstikkere fra rettferdighetens vei, kanskje etter at du har mottatt mye nåde, fordømmer deg. Hjertet er ikke oppriktig, men fullt av ondskap og falskhet. Innerst inne frykter du for den Gud som du istedet ville søkt nåde og frelse hos. Kom nå her og se hva Gud har gjort for all denne din elendighet! Hva slags sinn møter Gud deg med her? Her leser vi jo at den samme allmektige Gud som du nå frykter for, har gitt sin Sønn i døden for våre synder. Når Herodes, Pilatus og hedningene, sammen med Israels folk slo seg sammen mot Herren, så var det for at Guds råd og beslutning som er forutsagt i Skriften, skulle bli fullbyrdet, slik Kristus uttrykkelig hadde sagt: "Skulle jeg ikke drikke den kalk Faderen har gitt meg? Hvordan skulle da Skriftene bli oppfylt?" (Joh 18: 11, Mat 26: 54).

Og hvem var det han ble gitt i døden for? Sannelig ikke for sin egen skyld, for han var hellig og Guds Sønn. Heller ikke var det for englenes skyld, for de er selv gode og rettferdige. Nei, det var for vår skyld, slik bibelordet vårt sier. Var det da kanskje på grunn av at vi var gode og fromme? Nei, Paulus sier det var for våre overtredelser. For våre synder! Hvilke synder kan jeg så regne med at det gjelder, og hvor mange? Kristus sier selv: "Så har Gud elsket verden at han gav sin Sønn" osv. Og videre: "mitt kjød, som jeg vil gi for verdens liv". Døperen Johannes sier også: "Se det Guds lam, som bærer (sv: borttager) verdens synd". Og til slutt Paulus: "Han er en soning for våre synder, og det ikke bare for våre, men også for hele verdens". Altså kan dette ikke bare gjelde for noen spesielle mennesker, men sikkert og visst for alle, også for deg.

Men så sier du kanskje: Bare jeg visste at dette gjelder meg. Eller: Selvfølgelig kunne jeg tro det, når bare livet mitt var mer slik en ser de hellige har levd. Med en slik holdning forteller du at du har ikke sett ordentlig på hva disse bibelordene sier. Her leste vi jo at han er en soning "for våre synder, og det ikke bare for våre, men også for hele verdens". Og hva mener så Skriften med synder? Ordet som er brukt i teksten vår betyr egentlig "fall til siden", "fall fra veien", fra veien etter Guds Ord. Slik betyr også synden i sin alminnelighet rett og slett at Guds hellige lov brytes (1Joh 3: 4). Det er dette som gjør at synden trykker og piner samvittigheten så tungt, når en må erkjenne at en har overtrådt Guds hellige bud. En har kjent Guds vilje, men likevel ikke levd etter den. En har visst hva Gud har forbudt, og likevel gjort det. Hjertet kjæler for noe som er i strid med Guds ord. Det er dette som kalles synd.

Men så sier altså teksten vår at det nettopp er for vår synd, "våre overtredelser han ble gitt", som et soningsoffer, en nådestol, og gjennom det "funnet en evig forløsning", en evig nåde. Og dette var også eneste vei til frelse for menneskene.

"Ettersom det i vårt kjød er en evig synd, så var det nødvendig at Kristus gjennom sin død gav oss en evig nåde" (Luther).

Lovet være Herrens navn!

Men ikke nok med at vi gjennom hans død for evig er fri fra våre synders og lovens forbannelse. Gjennom hans oppstandelse har vi også en fullkommen rettferdighet innfor Gud, fordi han er rettferdig og lever som vår stedfortreder "for Guds åsyn for vår skyld" (Heb 9: 24). Dette må vi sterkt innprente i vårt hjerte, og holde fast ved i tro. For i oss selv vil vi bare oppleve det motsatte, bare synd og fordømmelse. Her må vi "følge i fotsprene av den tro som vår far Abraham hadde". På tross av hans "utlevde legeme" trodde han gjennom alle de årene han måtte vente, på ham "som gjør de døde levende", og "var fullt viss på at det Gud hadde lovt, det var han og mektig til å gjøre". Det er slik vi også må vandre i tro, mens vi ser og kjenner all synden og styggedommen i oss, og får se vår skrøpelige kristendom. Men midt i alt dette holder vi fast ved det vi vet, at innfor Gud er vi fullstendig syndfrie og rettferdige, bare på grunn av Guds usvikelige ord om Sønnen.

Mot alle lovens, samvittighetens og djevelens anklager skal vi med Paulus' ord få bekjenne: "Hvem er den som fordømmer? Kristus er den som er død, ja mer enn det: som også er oppstått, som også er ved Guds høyre hånd, som også går i forbønn for oss". Lovet være Gud for hans utsigelige gave, - ja, også for den lærdom og trøst han har gitt oss i dette kapitlet!